

Aftagerpanelet for Institut for Statskundskab

MØDEREFERAT

Forum: 11. møde i Aftagerpanelet
Møde afholdt: mandag d. 18. november 2013, kl. 16-18
Sted: Institut for Statskundskab, lokale 4.2.26
Referent: Troels Claus Baagland

Til stede:

Thomas Østrup Møller (TØM), Henrik Plougmann Olsen (HPO), Peter Kristian Kuhlman (PKK), Mathilde Albertsen Winsløw (MAW), Anders Wivel (AW), Lars Bo Kaspersen (LBK) og Troels Claus Baagland (TCB)

LBK præsenterede nyt medlem af Aftagerpanelet – Thomas Østrup Møller – fra Udenrigsministeriet, der afløser Michael Zilmer Johns, da sidstnævnte er udtrådt pga. arbejde i Bruxelles.

LBK præsenterede Mathilde Albertsen Winsløw, der afløste Jakob Dreyer, som studenterrepræsentant.

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden godkendt.

2. Godkendelse af referat fra mødet den 14. marts 2013, kl. 15-17

Referat godkendt.

LBK orienterede om, at der er to møder om året, hvor det er kutymen, at mødet i foråret afsluttes med en middag.

3. Nye uddannelser

LBK. oplyste den nye uddannelse i Security Risk Management var blevet indstillet til godkendelse med topkarakter i Akkrediteringsrådet, og at det var for-

3. JANUAR 2014

CENTER FOR SUNDHED OG SAMFUND

ØSTER FARIMAGSGADE 5
POSTBOKS 2099
1014 KØBENHAVN K

TLF 35 32 33 66
DIR 35 32 33 38

tcb@ifs.ku.dk
www.polsci.ku.dk

REF: TCB

ventet, at den ville blive endeligt godkendt indenfor få dage (den blev godkendt d. 12. december 2013).

LBK oplyste, at også uddannelsen "Global Development" (GD) var blevet indstillet til akkreditering. Han fortalte at denne uddannelse ligeledes er en engelsksproget Master, at den er tværfakultær, og at specielt Økonomi, Antropologi, Sociologi, Geografi og Fødevarerøkonomi har interesse i GD.

LBK fortalte, at det forventes, at optage det første hold studerende på Security Risk Management uddannelsen i foråret 2014 med henblik på start per 1. september 2014, og at der er store forventninger, fordi uddannelsen favner bredt i forhold til både den private og den offentlige sektor.

PKK spurgte de øvrige medlemmer i Aftagerpanelet om man mente, at man kunne bruge kandidater fra Security Risk Management uddannelsen på arbejdsmarkedet.

HPO ønskede tillykke med, at uddannelsen i indstillingen har fået så flotte karakterer, og han mente, at der ville være brug for kandidaterne fra denne uddannelse.

TØM spurgte til, hvor mange studerende man forventer, at der vil søge ind på uddannelsen.

LBK mente, at det i første omgang vil være studerende fra Danmark og det øvrige EU/EØS område der vil søge om optag, mens han anslog at antallet af ikke EU/EØS-studerende vil være begrænset.

LBK mente endvidere, at en professionel markedsføring på sigt vil føre til, at det er de rigtige ansøgere vi vil få. Han fremhævede, at han hellere så 30 kvalificerede ansøgere end 50 ikke kvalificerede ansøgere. Men han oplyste også, at på kort sigt er det ikke muligt at nå at markedsføre uddannelsen globalt.

LBK påpegede, at vi allerede nu ser en stor interesse for uddannelsen, idet Studievejledningen i gennemsnit modtager en henvendelse dagligt om forhold vedrørende den nye uddannelse.

LBK fortalte, at instituttet har gennemført en undersøgelse blandt 200 nøgleinformanter. Undersøgelsen har vist, at der er en "massiv interesse" for uddannelsen. Mange af LBK's Amerikanske kollegaer ser også et potentielt marked for sådanne kandidater i USA.

TØM efterspurgte værktøjsfag på uddannelsen, idet arbejdsmarkedet efterspørger kandidater, der bl.a. har kompetencer indenfor operationsanalyse, som f.eks. aktuarer til at lave den økonomiske risikoanalyse. TØM bemærkede i den forbindelse, at fagene næsten alle ligger indenfor det politologiske felt.

AW oplyste, at på 2. og 3. semester ligger fag, der har værktøjskarakter. Det er case-baserede fag, som skal kunne suppleres med teoretiske analyseredskaber til at kunne håndtere de konkrete cases. Der er indgået aftaler med folk, der har praksiserfaringer. AW oplyste i den forbindelse, at der også er indgået aftale med Forsvarets Efterretningstjeneste.

LBK understregede, at alle fag skal have en praksisdimension.

4. Øvrige uddannelsesmæssige tiltag

AW orienterede om at instituttet per 1. september 2014 vil indføre selvstændigt optag på 2-fagsuddannelse, hvor der startes op med et hold.

AW fortalte, at det er internt og eksternt drevet. Dels har der internt været et ønske om et bedre miljø omkring 2-fagsuddannelsen, hvor man har set at mange studerende, der oprindeligt skiftede til 2-fags uddannelsen, er skiftet tilbage på grund af et manglende studiemiljø for de studerende på 2-fagsuddannelsen. Dels har der været et eksternt genereret ønske om at uddanne flere 2-fagskandidater, idet der er en øget arbejdsmarkedsefterspørgsel på dem fortrinsvist i gymnasieverdenen. Endelig har instituttet for det tredje set det som en rigtig ting at gøre for at sikre, at underviserne i gymnasiet er bedre kvalificerede til at undervise i Samfundsfag.

AW oplyste, at vi har mange studerende der på KA'en tager på udvekslingsophold og mange studerende der kommer 'udefra', og mange studerende der tager på udvekslingsophold. F.eks. er der en stigning i studerende fra SDU og AU, der skifter til Statskundskab på KU. I 2013 var der 63 studerende fra AU og SDU, der skiftede til vores uddannelse.

AW fortalte endvidere, at der er startet to projekter op i E13 omkring specialiseringer i form af fagpakker på Kandidatuddannelsen. Dette er sket som resultat af et ønske blandt stadig flere af de studerende, hvor der er identificeret et ønske om større progression på KA'en samt et ønske om et mere 'kontinuerligt studiemiljø'.

AW fortalte at specialiseringerne er oprettet indenfor "Organisation og ledelse", hvor der skal tages 3 fag i et forbundet forløb, og i "Politisk teori", hvor der skal tages et kernefag + valgfag. Det er en betingelse for at få specialiseringerne, at der også skrives speciale indenfor det valgte fagområde. Det er planen, at der oprettes specialeklynger omkring de studerende, der følger specialiseringerne. AW mente, at specialiseringsmodellen vil passe godt med studieeffektivitetsreformen, der skal sikre at studerende bliver hurtigere færdig med studierne.

PKK spurgte til, om de studerende bliver presset nok i faglig henseende.

AW svarede bekræftende, da studerende på BA-delen bliver 'udfordret' stadig mere, idet der er indført væsentligt flere skriftlige opgaver. På KA'en fremhævede han, at det er lidt sværere at generalisere, men at vi arbejder med at kvalitetssikre fagene..

PKK opfordrede til at tænke over, om de studerende presses nok fagligt.

HPO udtrykte betænknin ved at folk bliver for specialiserede, idet han så det som en styrke, at der udklækkes generalister. Han spurgte hvad logikken er i, at netop de to nævnte fagområder er valgt til specialiseringer, og han spurgte endvidere til optagelseskriterierne.

LBK understregede at det stadig er muligt at tage ”generalistuddannelsen”.

AW oplyste, at de to fag discipliner er valgt som pilotprojekter.

HPO påpegede, at de valgte fagområder jo ikke er 'hovedhjørnestene' i Statskundskab.

LBK påpegede, at man havde valgt områderne på baggrund af undervisningskapacitet og som pilotforsøg. Hvis det går godt, så vil man indkalde til nye forslag på andre fagområder.

PKK spurgte til om man ville se på arbejdsbelastningen på KA'en.

AW oplyste, at arbejdsbelastningen helt sikkert vil blive øget idet instituttet går fra 10 ECTS til 7.5 ECTS (indføres fra foråret 2015) som kursusvægt på overbygningsfagene. Da timetallet ikke ændres, betyder det, at de studerende skal tage hvad der svarer til et kursus mere per semester (4 fag i stedet for 3 fag per semester). AW oplyste også at 7.5 er tænkt som grundbyggestenen, dvs. man kan godt have større fag på 15 ECTS, 22.5 ECTS eller 30 ECTS.

AW fortalte, at SN skal drøfte, hvordan det rent praktisk gøres. Det er et arbejde, der begynder i foråret.

AW oplyste, at der ved ECTS-ændringen skabes bedre mulighed for udveksling af kurser med nogle af de øvrige fag på SAMF og CBS, men at det til gengæld vil være en udfordring i forhold til de andre statskundskabsinstitutioner i DK, hvor der fortsat arbejdes med 10 ECTS kurser.

LBK fortalte, at mange studerende specialiserer sig af egen fri vilje, og at instituttet på sigt, hvis pilotprojekt går godt, så også vil indføre en specialisering indenfor eksempelvis sikkerhedspolitik.

LBK understregede, at det også er animerende for underviserne til at afholde forskellige aktiviteter uden for undervisningen og alle tiders chance for at få en dedikeret gruppe studerende.

MAW gjorde opmærksom på, at specialiseringer også er noget, som de studerende ønsker sig på grund af de sociale og studiemiljømæssige aspekter.

AW gjorde opmærksom på, at der stadigvæk er god mulighed for at tage fag udenfor specialiseringerne.

HPO foreslog, at vi kunne få nogle studerende og undervisere til at komme til næste møde i aftagerpanelet for at fortælle om specialiseringerne.

AW oplyste, at IFS er indgået i et kursussamarbejde med CBS og JUR, hvor de studerende gives mulighed for at tage en række fag på lige vilkår, dvs. som om kurserne var taget på hjeminstitutionen. Det overordnede formål er at give de studerende mulighed for at vælge en bredere pakke af fag.

AW fortalte at samarbejdet igangsættes fra efteråret 2014, men at seminarerne i første omgang holdes lukket af faglige hensyn. Han forventer, at flere af de studerende nu vil benytte muligheden for at tage fag på JUR og CBS.

TØM fandt, at det var en 'fremragende idé'.

MAW havde endnu ikke hørt om dette initiativ, men hun syntes, at det umiddelbart lød godt, hvis det på denne måde blev muligt at tage mere mikroøkonomiske og entreprenør-rettede fag.

LBK påpegede, at rektorerne ser det som en win-win situation, og at det ydermere vil kunne være tiltrækkende for internationale studerende.

5. Studiefremdrift og institutionsakkreditering

AW orienterede om, at Folketinget har vedtaget en studiefremdriftsreform, men at KU endnu ikke har modtaget de nye bekendtgørelserne (kom pr. 1. januar 2014). Derfor er den præcise udmøntning af reformen endnu ikke på plads, men debatten om udmøntningen er i gang i de forskellige KU-organer.

AW pointerede, at formålet naturligvis er, at få de studerende hurtigere igennem studiet, og at KU belønnes med en bonus 345 mio. i 2020 (egne opsparede midler), hvis det lykkes.

AW orienterede om, at de studerende, hvis reformen gennemføres som foreslået, skal bestå 45 ECTS om året, men at de studerende forventes at bestå 30 ECTS per semester. Hvis f.eks. en studerende kun består 20 ECTS på et semester, så skal universitetet sørge for at de studerende tilmeldes 40 ECTS i seme-

steret efter, derved at den studerende tilmeldes det element, som ikke er bestået.

AW fortalte, at det bliver en udfordring at håndtere meritområdet mht. de studerende der tager på udlandsophold. Forhåndsgodkendelse skal udarbejdes meget hurtigt. AW nævnte, at en mulig løsning kunne være at godkende hele pakker af kurser fremfor enkeltfag på samarbejdsuniversitet.

MAW understregede, at de studerende er 'ret bekymrede om konsekvenserne', herunder for kvaliteten af undervisningen, idet universitetet har stort incitament til at få folk hurtigere igennem, og det efterlader mindre tid til at fordybe sig i studierne. MAW konstaterede at det 'vel også er godt for samfundet, at vi bliver gode til et fag'.

MAW påpegede, at instruktører (studererundervisere) ofte går ned i studietid for at kunne varetage undervisningen bedst muligt og være gode til at undervise. Studiefremdriftsreformen vil alene af den grund være forringende for uddannelsen.

MAW nævnte, at den administrative byrde utvivlsomt vil vokse pga. flere dispensationsansøgninger, og hun spurgte til hvor mange ressourcer vi skal bruge på det. Og hvad hvis administrationen ikke kan følge med, hvordan var de studerende så stillet?

MAW mente desuden, at Studiefremdriftsreformen især vil ramme de ældre studerende, folk der har børn, og studerende der bor langt væk. Generelt fandt hun, at systemet gøres generelt mindre fleksibelt. Som eksempel på dette nævnte hun opstramningen omkring orlovsreglerne, hvor det ikke længere vil være muligt at tage et halvt års ubegrundet orlov.

Endeligt påpege MAW at studienævnsarbejde besværliggøres, og at det var et problem at fagene på BA'en kun udbydes 1. gang om året. Hun understregede afsluttende, at de studerende 'er meget bekymrede'.

HPO spurgte til, hvad man (de studerende) gør på de på de øvrige universiteter.

MAW svarede, at det arbejdede de på at finde ud af. Og hun spurgte Aftagerpanelet, hvilken betydning det har, at en studerende gennemfører studiet hurtigt.

TØM nævnte, at erhvervs erfaring og international erfaring da spiller en stor rolle. Men han påpegede, at det ikke er afgørende. Han understregede, at der ses efter om det er 'hele mennesker' der søger en stilling.

HPO tilkendegav, at det kan godt være en fordel at have et studiejob, men pointerede, at hvis man kan gøre de rette refleksioner til jobsamtalen, så betyder det mere. Han understregede derfor også, at mange andre ting også spiller ind, så han fandt det svært at give et entydigt svar på spørgsmålet.

6. Institutionsakkreditering

AW oplyste, at akkrediteringssystemet lægges om, sådan at der nu skal laves institutionsakkrediteringer i stedet for uddannelsesakkrediteringer. KU vil søge om akkreditering i begyndelsen af 2015.

AW fortalte endvidere, at meget af dette arbejde vil ligge på fakultetsniveau, hvor man skal dokumentere, hvilke kvalitetsprocedurer man har. Han påpegede, at mange af institutterne allerede har udarbejdet meget af det nødvendige materiale, da det blev fremstillet i forbindelse med de uddannelsesakkrediteringer, som allerede har fundet sted på de enkelte institutter. Alligevel mente han, at det ville blive en stor opgave, fordi institutterne vil blive bedt om at deltage i mange reviews, og fordi der bliver behov for at opdatere en del materiale om hvem, der underviser, og hvor meget, der undervises, samt hvor meget af undervisningen, der foretages af eksterne undervisere set i forhold til mængden af undervisning fortaget af interne undervisere.

7. Strategiprocesen

LBK fortalte, at den eksterne forskningsevaluering har resulterede i et procespapir, som er blevet brugt til at styre efter. Instituttet er nået 2½ år ind i 5-årsplanen, og LBK forklarede, at man nu kan se hvilke mål der er nået, og hvilke der ikke er nået.

LBK fortalte, at det var blevet nedsat en 'Research Management Committee', med Professor Ben Rosamond (tidligere Warwick University) i spidsen. Her gennemgås alle forskningsansøgninger, og det har haft en tydeligt fremmende effekt på målsætningen om at skaffe flere eksterne midler. I løbet af 18 måneder er summen af eksterne midler tredoblet, og tendensen ser ud til at fortsætte.

LBK påpegede, at instituttet i forskningsevalueringen var blevet kritiseret for en forskningsorganisering, der ikke var synlig for omverdenen. Nu er instituttet derfor blevet organiseret omkring 6 forskningscentre og 7 forskningsgrupper, der, sammenlignet med centrene, er lidt mindre institutionaliserede og mere bottom-up organiserede. Forskningsgrupperne opløses, når/hvis entusiasmen forsvinder. LBK fandt, at denne kombination imellem forskningscentre og grupper fungerer fint.

LBK fortalte, at specielt nogle af de yngre forskere ønsker mere interaktion og ledelse, og at man har haft en lang diskussion mellem forskningskoordinatorer og på tværs af forskningsgrupper/centre om, hvordan man kan 'nurse' de yngre

forskere. Det er så endt med, at man som forsøg vil tilbyde alle VIP'er personlige forsknings-reviews. Dette forsøg starter fra 1. januar 2014.

LBK understregede at Institutet er udfordret af et ministerielt fokus på at mindske udgifter til administrativt arbejde, samtidigt med at de administrative byrder vokser som følge af vækst og nye initiativer på instituttet og som følge af de udefrakommende krav (såsom studiefremdriftsreformen). Så udfordringen består for IFS i, hvordan instituttet sikrer, at administrationen ikke vokser mere end rimeligt samtidigt med, at vi kan klare alle de nye administrative byrder.

LBK fortalte, at den daglige ledelse varetages af et 5 personers team, der mødes ca. hvert 3 uge. LBK oplyste, at det er en fornøjelse at opleve, hvor åben og levende og fordomsfri en debat som finder sted samtidig med, at der er et godt samarbejde.

LBK påpegede, at de uddannelsesmæssige tiltag er helt centrale i instituttets strategi allerede nævnt under punkt 4. Dog ville han kort nævne det succesfulde samarbejde IFS har med CBS og AaU omkring Master i Public Governance. IFS leverer undervisere, mens CBS og AaU tager sig af de organisatoriske opgaver.

LBK påpegede, at Finansministeriet i opstarten af Masteren i høj grad støttede projektet finansielt. Det var forventet at deltagerantallet ville falde når Finansministeriets finansiering ophørte, men dette er ikke sket, og man kunne derfor tale om en permanent succes.

LBK fortalte, at Moderniseringsstyrelsen havde et ønske om at få etableret en toplederuddannelse, og at IFS i samarbejde med Økonomi, JUR, CBS og Deloitte bød ind på denne uddannelse. Man mente derfor, at man stod stærkt i forhold til at vinde opgaven. Alligevel vandt McKinsey/KMPG/PWC, hvilket kom som en stor negativ overraskelse.

LBK påpegede, at det gav anledning til eftertanke, og at man derfor måtte stille spørgsmålet ved om vi, trods muligheden for at give forskningsbaseret undervisning, bliver anset for at være dygtige nok. LBK påpegede, at en anden årsag til fravalget kunne være, at man i Moderniseringsstyrelsen måske ikke i tilstrækkeligt omfang har været klar over, at vi har den viden som blev efterspurgt.

LBK oplyste, at IFS's forskere ofte markerer sig i de danske medier. På længere bane så han også gerne, at flere forskere markerede sig mere i den internationale debat.

TØM spurgte til, hvornår den nye toplederuddannelse for kontor og afdelingschefer forventes at starte.

LBK var ikke klar over dette, men han mente umiddelbart, at det ville være i efteråret 2014.

HPO gjorde opmærksom på, at man bør vælge om en strategi skal fokusere på få simple ting eller mere kompleks med flere ting. Begge veje kan have sine fordele. Jo mere kompleks en strategi er, jo vigtigere er det så også at sikre, at der er opstillet præcise succeskriterier for, at man når i mål med det man gerne vil opnå.

TØM foreslog, at instituttet stringent måler på det samme hvert år for at konstatere om der sker en progression.

LBK gjorde opmærksom på at instituttet er 'genuint optaget af kvalitet', og at der er opstillet instrumenter til at måle kvaliteten. Han nævnte, at et af disse mål eksempelvis er, hvor meget mere den eksterne finansiering skal fylde. LBK nævnte også, at et andet mål at øge antallet af artikler i højt rangerede internationale tidsskifter. Han tilføjede, at instituttet har hyret en skrivekonsulent, samt har indført peer reviews med henblik på nå dette mål.

LBK oplyste, at den eksterne forskningsevaluering sammenlignede IFS med to britiske institutter, der om ikke er førende, så er i næstbedste række. Forskningsevalueringen fandt at IP-forskningsmiljøet ved IFS måske er i top 6 i verden, og at det samme gælder for Europa-forskning. Til gengæld har IFS kun begrænset forskning indenfor forskning i velfærd-, skatte- og pensionsforhold.

TØM fandt det bemærkelsesværdigt, at instituttet ikke har fundet det nødvendigt at lave en kommunikationsindsats, der også rækker udover forskningsverdenen.

LBK tilkendegav at omverdenens perception er vigtigt, hvilket han også havde erfaret på under sin 6-7 års ansættelse ved CBS, hvor man i 5 år i træk, lå nr. 2 på det matematisk-filosofiske område lige efter Havard Business School. Det var et hørligt rygstød og gav en reputation, der uden tvivl gav en del medvind.

LBK erkendte, at IFS har ikke har noget stort brand i den private sektor, og at det naturligvis er et problem, hvis topledere i den private sektor ikke rekrutterer kandidater fra IFS. Derfor er det noget, som man er nødt til at tænke over, hvordan man kan ændre. I forskningsverdenen er der derimod medvind med mange højt kvalificerede ansøgere til ledige stillinger og mange prominente gæster.

HPO anbefalede, at strategien har nogle parametre at måle målopfyldelsen på, da det har stor intern værdi, hvis de ansatte kan se, at målsætninger opnås. Han spurgte i forlængelse heraf om målsætninger og målopfyldelse bliver italesat som noget 'vi' har nået.

LBK svarede hertil, at der jævnligt er medarbejdermøde, hvor den slags tages op. Det var LBKs indtryk, at dette er værdsat. LBK nævnte desuden, at der løbende pågår intense diskussioner, om vi har den rette incitamentsstruktur til at understøtte, at målsætningerne nås. Den slags drøftes med såvel medarbejdere som i ledergruppen.

AW nævnte endvidere at alle forskere hvert år samles til en intern minikonference, hvor der præsenteres papirer, der diskuteres hvad vi forstår ved kvalitet, og der videndeles om hinandens arbejde. AW mente, at man formentlig aldrig kan blive helt enige om dette, men at der dog er tilstrækkelig konsensus, til at man kan have en god dialog.

PKK påpegede, at det er cand. scient. pol. uddannelsen der har et brand på arbejdsmarkedet og ikke Statskundskab som institut. Dette, mente han, var, fordi instituttet er en del af et stort universitet. Spørgsmålet måtte derfor være, hvordan man brander instituttet, så det bliver mere kendt.

LBK anerkendte dette, og tilføjede, at hvis kandidaterne havde et dårligt brand, så havde vi et endnu større problem.

LBK afsluttede med at takke for de mange spørgsmål, da det tvinger instituttet til at gøre sig overvejelser over, hvordan man vil opfattes i forskellige sammenhænge.

8. Nyt fra Instituttet

LBK meddelte, at instituttet i samarbejde med Folkesundhed og økonomi har startet et center indenfor sundhedspolitik og sundhedsøkonomi. Karsten Vrangbæk fra IFS er ansat som leder for centeret.

PKK spurgte til, om SDU ikke står stærkere end IFS indenfor dette forskningsområde.

LBK svarede, at det gjorde SDU til dels, men at det var på det rene sundhedsøkonomiske område og ikke indenfor det faglige område, der spænder over både sundhedspolitik og sundhedsøkonomi.

LBK oplyste, at han nu havde været institutleder for Institut for Statskundskab i lidt mere end to år. I denne periode er instituttet vokset kraftigt. Indenfor de seneste 28 måneders periode er der kommet 32 nye ansættelser, hvoraf en stor del af er eksternt finansieret. Man er opmærksom på, at dette har affødt tendenser til fragmentering. Derfor skal det på et kommende heldagsmøde drøftes, hvordan sammenhængskraften fortsat skal kunne opretholdes.

HPO spurgte til hvor mange der er ansat ved IFS.

LBK oplyste, at instituttet er gået fra 52 til ca. 72 årsværk på forskningsområdet, og at instituttets omsætning nu ligger lige over 100 millioner kr.

LBK nævnte, at han havde en vision om, at instituttets forskningsprofil i langt højere grad skal inkludere emner indenfor pension og skat, der er nogle af tidens mest omdiskuterede emner. Samtidig mente han, at der også vil være gode muligheder for at hente eksterne midler indenfor dette område. LBK nævnte som en idé, at IFS og Økonomi i fælleskab kunne besøge Danske Bank og drøfte muligheder, der kunne få Danske Bank til at finansiere nogle gæsteprofessorer og stimulere nogle unge mennesker med finansiering af stipendiater.

8. Eventuelt.

PKK om, at der oprettes en hjemmeside for Aftagerpanelet og at der sendes en henvisning til den før næste møde.